

10. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI II ETAPP

13. november 2018

1. See osariik on USA-s pindalalt 15. rahvaarvult aga 35. Pealinn Topeka, suurim linn Wichita. Osariigi tuntumad hüüdnimed on Sunflower State (Päevalilleosariik), Wheat State (Nisuosariik), Dorothy's Home (Dorothy Kodu), America's Heartland ja Midway USA. 90% pindalast on põllumajandusmaa ning peamisteks saadusteks nisu, mais ning sojaoad. Mis osariik?

2. Iirimal levis 18. saj. komme tuua surnute jumala Samhaini festivali ühislõkkest süsi koju. Selleks kasutati ühe taime seest tühjaks õõnestatud söödavat osa. See kaheaastane taim (*Brassica napus ssp. Napobrassica*) on saadud arvatavasti kapsa ja naeri ristamisel. Seda kasutatakse toiduks nii toorelt, keedetult, küpsetatult ja hautatult. Mis taim?

3. Kaugida sardinops on levinud Ida-Aasia ranniku lähedal Sahhaliinist Lõuna-Jaapanini ja Kollases meres Hiina ranniku juures. Millise nime all turustati, seda kuni 30 cm kala NSV Liidus, ka Eestis? Väga maitsev kala oli, kuid väga eksitava nimega. Praegusel ajal on sardinopsi püük paljudes kohtades keelatud tema ohustatuse tõttu.

4. Ragnar Klavan alustas oma karjääri Elvas, siirdus Viljandisse, sealt Florasse ning siis Eestist välja. Nimetage tema esimene välisklubi, kus ta platsile sai – see juhtus 31.augustil 2004 ning ta oli sinna kolmeks kuuks laenatud. Klubis oli enne teda mänginud Kristen Viikmäe ja Raio Piroja ning praegu Enar Jääger. Riigi eest anname 1 punkti.

5. Kahest lauljast üks on kergesti ära tuntav, kuid kes on teine? Laul on aastast 1996, kui ta oli 19 aastane. Praegu on ta vandeadvokaat Advokaadibüroos Leppik & Partnerid. Soovime teada mõlemat lauljat. Üks õige 1 punkt, 2 õiget 2 punkti.

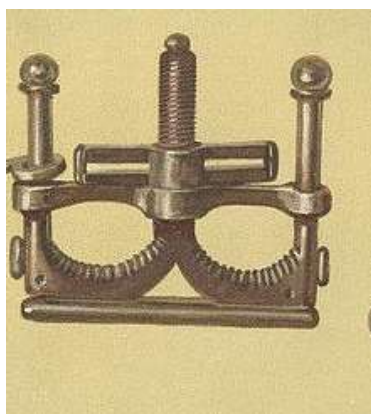
10. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI II ETAPP

13. november 2018

6. Indias avati 31. oktoobril maailma kõrgeim monument, mis kujutab nende esimest peaministrit Sardar Pateli. Kus aga asub väljaspool Aasiat suurim monument? See on 52 meetri kõrgune naine, kellel käes on 33 meetri pikkune mõõk. Riigi eest anname 1 punkti.

7. Priit Aimla, Kaur Altoa, Madis Aruja, Lehte Hainsalu, Mati Hint, Fred Jüssi, Aira Kaal, Maie Kalda, Tõnu Kaljuste, Toomas Kall, Jaan Kaplinski, Peet Kask, Heino Kiik, Jaan Klõšeiko, Kersti Kreisman, Alar Laats, Aare Laht, Andres Langemets, Marju Lauristin, Peeter Lorents, Vello Lõugas, Endel Nirk, Lembit Peterson, Arno Pukk, Rein Põllumaa, Paul-Erik Rummo, Rein Ruutsoo, Tõnis Rätsep, Ita Saks, Aavo Sirk, Mati Sirkel, Jaan Tamm, Rein Tamsalu, Andres Tarand, Lehte Tavel, Peeter Tulviste, Mati Unt, Arvo Valton, Juhan Viiding, Aarne Üksküla. Mis neid inimesi seob?

8. Näete pildil seadeldist, mille kasutuse kõrgeaeg jäi õnneks keskaega. Mis?

9. Pühapäeval saab see tuntud tegelane 90 aastaseks. Ta on väga kuulus. Tema nime kandev lasteajakiri ilmub ka Eestis kord kuus ja seda juba 1991. aastast. Itaalias on ta nimi Topolino, Rootsis Musse Pigg, mandariinkeeles on ta nimi Mi Lao Shu. Kuidas teda Eestis kutsutakse?

10. Mees on tuntud laulja, kes kutsus tuntud näitlejanna laulma. Koostöö õnnestus väga hästi. Kuid peale menukat singlit näitleja pressiesindaja ütles, et staarile laulmine väga meeldis, kuid kavatseb siiski oma liistude juurde jääda. Kes laulavad? Üks õige 1 punkt, 2 õiget 2 punkti.

10. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI II ETAPP

13. november 2018

11. Püha Maad vallutama tõtanud rüütlid soovisid enamasti, et hukkamise korral mingigi osa nende säilmetest kodumaale tagasi jõuaks. Balsameerimine oli kallis ning sageli liiga aeganõudev, põletamine hävitanuks keha täielikult. Tihti oli kompromissiks nt. südame viimine kodumaale kuid ka siis jäi enamus kehast siiski vaenlaste keskele. Nii hakati, eriti Saksa aladelt pärit rüütlite puhul, kasutama üht võikalt kõlavat kuid efektiivset meetodit, mis võimalda suure osa kadunukesest suhteliselt kerge vaevaga kodumaale tuua. Milles seisnes see Mos Teutonicumiks nimetatud, meetod?

12. Kurikuulus tsetsekärbes on saanud oma nime Botswanas räägitavast tsvaana keelest. Mida „tsetse“ tsvaana keeles tähendab?

13. Keda on kujutatud nii Eesti, kui ka Venemaa margil?

14. 19 sajandi keskpaiga saadeti USA-s igapäevaselt tellijatele välja kuni 100 000 ühesuguse sisuga postkaarti. Aja jooksul saadi aru, et mõistlikum on varem kaartidega saadetud info hoopis ajalehes avaldati. Mida need postkaardid sisaldasid?

15. Täiesti võimalik, et 24. veebruaril üks neist Oscari saab. Kes laulavad? Üks õige 1 punkt, 2 õiget 2 punkti.

10. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI II ETAPP

13. november 2018

16. See, 1963. aastal asutatud ning üks tuntumaid Leedu ettevõtteid, asub Alytuse linnas. Mitmel korral on saadud Leedu innovatiivseima firma tiitel, üle 97% toodangust eksporditaks. Ettevõtte nimi tähendab leedu keeles lumehelvest. Mis ettevõtte?

17. Aastataguse valdade liitmisega sattusime väikevallast kohe kõvasti suuremasse. Mitmendal kohal on Vinni vald pindala suuruselt Eesti omavalitsuste hulgas? +/- 1 annab 2 p. +/- 2 annab 1. p.

18. Kes on see tsaariarmee lipnik, hilisem eesti teatri- ja filminäitleja (1894-1973)?

19. Antiikaja arstiteaduse suur esindaja Galenos (u 129-200 kKr) kirjeldas seda tõbe kui keha haiguslikku seisundit, mil keha nelja mahla – vere, lima, kollase ja musta sapi – segus on koostisosade vahekord tasakaalust välja läinud. Ka Hippokrates arvas midagi sarnast. Raviks oli aadrilaskmine. 17. sajandil peeti seda ohtlikuks haiguseks, mis halvimal juhul võis haigestunu tappa. Üldiselt me hästi ei usu seda, kuid Jaapani arstid avastasid 1990. aastal, et selle käes kannatanud patsientide süda oli tõesti muutunud. Mis „haigusega“ on tegemist?

20. Kes laulavad? Raadio 2 „Aastahiti“ auhinnagalal sai see lugu 2011. aastal teise koha. Üks õige 1 punkt, 2 õiget 2 punkti.

10. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI
II ETAPP

13. november 2018

21. Kuigi Tallinn ja Helsingi pole sugugi maailmas üksteisele kõige lähemal asuvad pealinnad tuleb nende ühel või teisel viisil ühendamine alailma jutuks. Milliste riikide pealinnad asuvad aga üksteisest kõige kaugemal? Üks õige riik /1 punkt.

22. Pildil on naine, kelle pikk ja edukas karjäär lõppeda ähvardab. Kes?

23. Riia kesklinnas asub 1990. a püstitatud skulptuur sõpruslinnalt Bremenilt, kes nagu teada oli ka Riia rajaja piiskop Alberti kodulinn. Mida/keda see skulptuur kujutab?

24. See Tallinna piirkond on oma nime saanud bürgermeistri, kaupmehe ning Mustpeade vennaskonna liikme Jobs Dunte (1569-1615) järgi. Tol mehel oli seal piirkonnas nimelt suvemõis. Mis piirkond?

25. Kes laulavad? Üks õige 1 punkt, 2 õiget 2 punkti.

10. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI II ETAPP

13. november 2018

26. Kes oli see Transilvaania vürst, kes valitses aastatel 1576-1586 ka Lõuna-Eestit?

27. Sellest hooajast siirdus NBA-sse üks noor eurooplane, keda kümne mängu järel saab kindlasti parimaks uustulnukaks nimetada. Tema näitajad – 19,8 punkti, 6,5 lauapalli ja 4,4 söötu, on sellised, et jäävad alla ainult Robertsonile, Jordanile, Birdile ja Chamberlainile. Kas uus täht? Nimetage see korvpallur.

28. Pildil on ühe tuntud eestlase isiklik vapp. Kunstnik Paul Luthleinale tellimust esitades selgitas ta, mida vapil peaks olema kujutatud: Et vanaisa oli mölder, pidi kilbil olema veskikivi. Õigusteadust sümboliseerigu kaalud. Riigitegelast kolm lõvi ning iseseisvusvõitlust Vabadusrist. Kelle vapp?

29. 1950. a toimunud märtsilõpu pleenumil võeti ametist maha EKP Keskkomitee esimene sekretär Nikolai Karotamm. Tema paturegistrisse jäi ka marksistile-leninlasele-stalinlasele sobimatu lohakus – riputada oma töökabineti seinale kõrvuti Jossif Stalini ja ... portreed. Mees, kes lävis eesti haritlastega ning nõudis eestikeelset asjaajamist isegi muulastelt, oli tegelikult kaugelt sugulane selle isikuga, kelle sobimatu pilt ta kabineti seinal rippus. 11.augustil 1946 pidas Karotamm tema hual ka kõne. Kelle pilt rippus ta seinal?

30. Laulavad Sandy ja Danny. Kes? Üks õige 1 punkt, 2 õiget 2 punkti.

10. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI
II ETAPP

13. november 2018

VASTUSED

1. Kansas	Kristel
2. Kaalikas	Kaarel
3. ivassii heeringas	Kaarel
4. Oslo Valerenga Fotball (Norra)	Eerik
5. Anne Värvimann ja Riho Sibul	Eerik
6. Volgograd (Stalingrad) – „Emake kodumaa kutsub!“	Eerik
7. Neljakümne kiri	Kristel
8. pöidlakruvid	Kristel
9. Miki-Hiir	Eerik
10. Nicole Kidman ja Robbie Williams	Eerik
11. Keha keedeti kuni liha luudelt eraldus, luud viidi kodumaale	Kristel
12. kärbes	Kristel
13. Barclay de Tolly	Kaarel
14. ilmateade	Kristel
15. Lady Gaga ja Bradley Cooper	Eerik
16. Snaige	Kristel
17. seitsmes	Kaarel
18. Ants Lauter	Kaarel
19. armastus	Eerik
20. Getter Jaani ja Koit Toome	Eerik
21. Island (Rejkjavik) ja Uus-Meremaa (Wellington)	Kristel
22. Angela Merkel	Kaarel
23. Bremeni linna moosekandid	Kristel
24. Tondi	Kaarel
25. Lenna ja Nublu	Eerik
26. Stefan Batory	Kaarel
27. sloveen Luka Doncic	Eerik
28. Konstantin Päts	Kristel
29. Lydia Koidula	Eerik
30. Olivia Newton-John ja John Travolta	Eerik